

27 Ocak 2010 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Murat ÖZKAN (Giresun), Yusuf COŞKUN (Bingöl)

-----0-----

3. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Denizli Milletvekili Hasan Erçelesi'nin; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Trabzon Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 15 Milletvekilinin; Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif Paksoy ve 17 Milletvekilinin; Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçinkaya'nın; Antalya Milletvekili Osman Kaptan ve 2 Milletvekilinin; Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk ve 8 Milletvekilinin; Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/797, 2/497, 2/520, 2/527, 2/555, 2/557, 2/561, 2/565, 2/570) (S. Sayısı: 463) [\(x\)](#)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

....

Şimdi tasarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Birinci bölüm üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Akif Hamzaçebi, Trabzon Milletvekili.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının birinci bölümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüşlerimi ifade etmek üzere söz aldım. Sözlerime başlarken sizi saygıyla selamlıyorum.

15 maddelik tasarının öne çıkan üç tane düzenlemesi var. Birincisi, 5084 sayılı Kanun kapsamında olup uygulaması 2009 yılı sonunda sona eren teşviklerden işveren sigorta priminin hazinece karşılanması yönündeki desteğin 2012 yılı sonuna kadar uzatılması. İkinci ve çok geniş kitleleri ilgilendiren bir diğer düzenleme ise, Sosyal Sigortalar Kurumu emeklileri ile BAĞ-KUR emeklileri ve tarım emeklilerinin emekli maaşlarında 60 lira baz alınarak yapılan bir düzenleme, iyileştirme ve üçüncü önemli düzenleme de bu emekli maaşlarına yönelik olarak yapılan düzenlemenin finansmanını oluşturmak üzere, Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların harç yükümlülüğünün artırılması, üç düzenleme kamuoyunda öne çıktı. Bunun yanında, İşsizlik Sigortası Fonu'na ve İş Kurumu Kanunu'na yönelik olarak yapılan çeşitli düzenlemeler de tasarı da yer almaktadır. Ben bu üç düzenleme üzerinde esas itibarıyla durmak istiyorum.

Emekli maaşlarında yapılan iyileştirmenin boyutunun 3 milyar 42 milyon lira olduğunu ilgili bakan komisyonda ifade etti. 3 milyar TL'lik bir kaynak gerekiyor bu maaşların artırılmasında kullanılmak üzere. Yine, bu bağlamda bankalara getirilen harç yükümlülüğünün boyutunun ise 400 milyon TL olduğu biraz önce Sayın Maliye Bakanı

tarafından ifade edildi. Burada aslında asıl değerlendirilmesi gereken Hükûmetin gelir ve vergi politikasıdır. Kısa dönemde gelir yaratma kaygıları -bugünkü örneğimizde emekli maaşları için gelir yaratılması kaygısı- hemen elde ne varsa, hangi mükellefler varsa bunların vergi yükünü artırmak gibi bir sonuca götürüyor Hükûmeti. Hükûmetin gelir politikasına, vergi politikasına bakarsak, yıllardan bu yana söylenen ama gerçekleşmeyen birtakım iddialar olduğunu görürüz. Örneğin, kayıt dışının önlenmesi, verginin tabana yayılması, istihdam üzerindeki vergi yükünün düşürülmesi gibi söylemlerin programlarda, acil eylem planlarında çokça yer almasına rağmen fiilen gerçekleşmediğini görüyoruz. 2010 yılında Hükûmetin gelir hedefi, gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak yüzde 21,7'dir, İşsizlik Fonu ve özelleştirme gelirlerinden bütçeye yapılan ilaveleri düşersek 21,7'dir; 2002 yılında bu rakam yüzde 22,7'dir. Bakın, 2010 yılında bütçenin gelir seviyesi 2002'ye göre 1 puan düşmüştür, 1 puan, 2010 yılının gayrisafi yurt içi hasılasıyla 10 milyar TL demektir; yani 2002'deki gelir seviyesini Hükûmet tutturabilmiş olsaydı 2010 yılında elinde 10 milyar TL fazla kaynak olacaktı. O nedenle, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine verdiği ve 3 milyar TL tutan kaynağın çok daha fazlası Hükûmetin elinde olabilecekti. Bununla memur emeklilerine de kaynak verilebilirdi, yatırım harcamalarına da kaynak ayrılabilirdi. Maalesef, politika başarılı değildir.

“Gelinen noktada elde ne var? Bankalar. Bankaların harç yükünü artıralım.” denmiştir. Evet, bankaların harç yükü artırılabilir. Bu konuya herhangi bir eleştiri getirmiyorum. Bankalara harç yükünü artıran yükümlülüğü getirelim ama bunu getirirken de dört başı mamur bir düzenleme yapalım, hesabı iyi yapalım. Bu harç yükümlülüğü, Türkiye'deki bankacılığın önünü kesmesin, şubeleşme hızının önünü kesmesin, ayrıca bankalar üzerinde farklı bir yük yaratmasın, herkesi eşit miktarda etkilesin. Ancak tablo öyle değil. Yapılan düzenleme böyle bir sonuç yaratmıyor. 400 milyon TL olarak beklenen harcın toplam gelir tutarı, bazı bankaların kârının yüzde 40'ını götürürken bazı bankalarda kârın yüzde 2'sinin bile altına düşebilmektedir.

Şimdi, Anayasa'mız bir kural koymuş: “Herkes, mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür.” Yani vergi mali güce göre alınır. Burada denilecektir ki “Bu harçtır. Harçta mali güç aranmaz.” Evet, doğru. Kural olarak, harç, mali yüke göre alınan bir yükümlülük değildir, mali güce göre alınmaz. Doğrudur, harçları tespit ederken kişinin mali gücüyle ilgilenilmez. Harçta devletin yaptığı bir işten veya sunduğu bir hizmetten yararlanma vardır. Bu yararlanmanın karşılığı olarak harç ödenir ancak bu yararlanmanın karşılığı olarak tespit edilen tutarla yararlanılan hizmet arasında makul bir ilişki, makul bir oran olmak zorundadır. Eğer, bu oranı bozarsanız, bu o harcı ödeyen kişinin, kurumun mali gücünü zorlayan bir noktaya gelirse o zaman bu harçta bir dengesizlik vardır. Şimdi, bazı bankalarda kârının yüzde 2'sinin bile altına düşen bu harç miktarı, şubesi az olan bazı bankalarda kârın yüzde 40'ına kadar ulaşabilmektedir. Elimde Bankalar Birliğinin düzenlemiş olduğu tablolar var. Bu tablolar İnternet sayfalarında mevcut. Türkiye'de 46 banka var. Türkiye'deki 46 bankadan 33'ü mevduat bankasıdır, 13'ü kalkınma ve yatırım bankasıdır. Bütün bankalar için siz aynı tutarda harç getirirseniz ve bu harç bütün bankalar üzerinde çok farklı yükler yaratırsa vergide adalet dediğimiz ilkenin dışına çıkmış olursunuz. Vergide adalet, herkesin mali gücüne göre vergi ödemesini gerektirir yani Türkiye'deki toplam vergi yüküne herkesin mali gücü oranında katkıda bulunmasını ifade eder. Yapılan düzenleme bunun boyutunu aşmıştır, vergide adalet ilkesini, vergide mali

güce göre eşitlik ilkesini, Anayasa'nın 10'uncu maddede ifadesini bulan "Herkes kanun önünde eşittir." ilkesini zedelemiştir ancak bir çözüm öneriyorum ben. Çözüm şudur: Şimdi, öyle anlaşılıyor ki Hükûmet bu düzenlemeyi yapacaktır, buradan belki de hiçbir değişiklik olmadan geçecektir. En azından, bu düzenlemeyi geçici bir süre için yapalım, üç yıllığına örneğin. Bizim, bu yönde bir önergemiz vardır. Evet, mademki emekli maaşlarının finansmanı için Hükûmet yola çıktı, en azından üç yıllığına bu düzenleme yapılır, geçici bir düzenleme olur. Üç yıl içerisinde, yine, Hükûmet veya 2011 seçiminden sonra görev alacak hükûmetler bu düzenlemeyi bir daha değerlendirir, bakarlar, başka gelir kaynakları bulabilirler veya bankalar içerisinde bunu daha adil bir yapıya kavuşturabilirler. Aksi takdirde, Türkiye'de bankacılığın önünü de kesebilecek bir düzenleme olacaktır. Bankalar 2010 yılında yeni şube açma programı yapıyor, çok sayıda yeni açılacak şube var. Bu şubelerin açılması frenlenebilecektir, bu da istihdama olumsuz etki yaratacaktır. Türkiye'de 7.500 kişiye bir banka düşerken Avrupa Birliğinde 2.300 kişiye bir banka düşmektedir. Yani bir düzenleme yapalım, bunu bankalardan alalım ama makul bir şekilde alalım, bir dengeyi de kuralım. Onun için, biz bunun geçici bir dönem için yapılmasını öneriyoruz, o yönde bir önergemiz sizlerin bilgisine sunulacaktır.

Bu çerçevede yine bu düzenlemenin "dördüncü bölge" olarak isimlendirdiğimiz bölgelerde de alınmaması şeklinde bir değişikliğe tabi tutulmasının mümkün olacağını düşünüyoruz. Dördüncü bölge teşvik edilen bölgedir. Bu yapılabilir, başka çok çeşitli unsunlar, alternatifler bu çerçevede dile getirilebilir.

Gündeme getirmek istediğim ikinci konu, uzatılan teşviklerle ilgilidir. 5084 sayılı Kanun'un, sigorta priminin işveren hissesinin organize sanayi bölgeleri ile endüstri bölgelerinde tamamı diğer bölgelerde ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, lütfen tamamlayınız, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

...yüzde 80'inin hazinece karşılanması yolundaki düzenleme 2012 yılı sonuna kadar uzatılıyor. Bunu olumlu bulduğumuzu ifade etmeliyim. 5084 sayılı Kanun'da başka bazı teşvikler de vardı. Bunlardan birincisi, gelir vergisi stopajı teşvikidir ancak asgari geçim indirimini karşısında bu teşvik önemli ölçüde anlamını yitirdiği için onun uzatılması yönlü bir öneride bulunmayacağım ancak enerji desteğinin uzatılmasının son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Enerji fiyatlarının 2008 ve 2009 yıllarında yaklaşık yüzde 70 oranında zamladığını görürsek, fiyatının arttığını görürsek, fiyatının arttığını görürsek ve ekonomide krizin etkilerinin devam ettiğini düşünürsek enerji desteğinin de 2012 yılı sonuna kadar uzatılmasının gerekli olduğunu ve ekonomi açısından yararlı olduğunu düşünüyorum.

Sözlerimi burada bitirirken hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

...

...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...
Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde altı adet önerge vardır ancak İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre her madde üzerinde milletvekillerince sadece iki önerge verilebilmektedir. Her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin de birer önerge verme hakkı saklıdır.

Bu hükümler çerçevesinde geliş sırasına göre beş önergeyi okutup aykırılık derecelerine göre işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

...

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 463 sıra sayılı Tasarının 9'uncu maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 13'üncü maddesinin altıncı fıkrasına ilişkin değişikliğin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

M.Akif Hamzaçebi

Trabzon

Engin Altay

Sinop

Hulusi Güvel

Adana

Tayfur Süner

Antalya

Osman Kaptan

Antalya

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Malatya

Şevket Köse

Adıyaman

...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bu son okunan iki önerge, aynı mahiyette olduğu için birlikte işleme alacağım.

Sayın Komisyon, önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CAHİT BAĞCI (Çorum) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Hükûmet?

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mehmet Akif Hamzaçebi, Trabzon Milletvekili.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tasarının iş hayatını ilgilendiren çok sayıda hükmü var, görüşmekte olduğumuz maddede yapılan düzenleme de bunlardan birisi.

Biraz önce görüştüğümüz 7'nci maddede bir değişik yapıldı, kısa çalışma ödeneğinin uygulama süresi artırıldı. Bunu, Hükûmet, krize karşı bir önlem olarak, bir çare olarak sunuyor. Şüphesiz önemli, bu uygulamanın süresinin uzatılması önemli ancak bu uygulamanın kaynağının İşsizlik Fonu olduğunu düşünelim ve İşsizlik Fonu'nun varlığının miktarına, yıllık gelirinin miktarına baktığımızda, yapılan uygulamanın ne kadar küçük kaldığı görülecektir. İşsizlik Fonu'nun varlığına ve gelirinin boyutuna kıyasla, Hükûmetin, fonun işsizliği azaltma amacıyla kullanım politikasının ne kadar zayıf kaldığı görülecektir vereceğim rakamlarla.

İşsizlik Fonu'nun 2009 yılı sonunda ulaştığı varlık tutarı 42 milyar TL'dir, 2010 yılı sonunda fonun ulaşacağı varlık Hükûmet tarafından 45,5 milyar TL olarak

hesaplanmaktadır. Fonun varlığı sürekli artıyor. Fonun 2009 yılı nema geliri, sadece nema geliri -prim gelirini saymıyorum- 5,5 milyar TL'dir. 5,5 milyar TL'lik nema gelirinin, Hükûmet, tam 4,1 milyar TL'sini bütçeye almıştır "Bunu GAP yatırımlarında kullanacağım." demiştir. GAP'a tabii ki bu yatırımları yapalım ama kalan 1,3 milyar TL'lik, nema gelirinin o kalan kısmını bari diğer taraflarda kullanalım diyeceğim ama Hükûmet onu da yapmamaktadır. İşsizlik Fonu'nun amacında kullanımına ilişkin giderleri, neredeyse, fonun aşağı yukarı iki aylık faiz gelirine eşittir. Bu son derece çarpıcı ve üzücü bir durumdur. Ben, Hükûmeti, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük krizini yaşadığı bu ekonomik süreçte fonu amacında kullanmaya davet ediyorum, muslukları biraz daha açmaya davet ediyorum. Fonun varlığı bir yılda 3 milyar TL artıyorsa GAP'a verilecek olan ödeneklere rağmen fon amacında kullanılmıyor demektir. İşsizlik parası, işsizlik için oraya ödenen primler, Hükûmet tarafından kamu borcunu azaltmakta kullanılıyor demektir. Hükûmeti insafa ve bu fonu amacında kullanmaya davet ediyorum.

Bu madde neyi getiriyor? Bu görüştüğümüz maddede, illerde iş gücü uygulamalarının sonuçlarının denetlenmesi konusunda var olan komisyonun denetim kurulunun yapısı değiştirilmektedir. Bu komisyonda kimler vardır şu an? Komisyonun başkanı, valinin onayıyla tespit edilmektedir ve bu komisyona işçi ve işveren temsilcileri katılmaktadır. Hükûmet bize getirmiş olduğu tasarının gerekçesinde "Efendim, sendikalar gerekli temsilcileri illerde veremiyor, eleman bulmakta sıkıntı çekiyoruz; o nedenle bu hükmü değiştirelim." demiştir. İşçi ve işveren sendika temsilcileri yerine kurulun başkanını belirleyen, valinin takdirine dayalı olarak teşekkül edecek bir komisyon illerdeki iş gücü uygulamalarını denetleyecektir. Bu komisyonda artık işçi ve işveren temsilcilerinin olması zorunluluğu yoktur.

Ben, Hükûmetin verdiği bilgiye karşılık yetinmedim, sendikaları aradım, konfederasyonları aradım, "Böyle bir problem var mıdır?" dedim -işçi sendikalarına sordum bunu- "Kesinlikle hayır." dediler, "Bizim eleman vermediğimiz hiçbir il yoktur. Hangi ilde bizden ne kadar eleman istenmişse o kadar eleman vermişizdir." İşveren Sendikaları Konfederasyonuna sormadım, zamanım yetmedi, olsaydı sorardım. Belki sıkıntı onlardan kaynaklanmış olabilir ama getirilen yapı demokratik bir yapı değildir, var olan demokratik yapı ortadan kaldırılmaktadır. İş hayatı, bu düzenlemeyle iş hayatında yapılacak olan denetimler Hükûmetin kontrolüne alınmaktadır. Hükûmetin medya grubuna yaptığı incelemelerden başka alanlara kadar yaptığı incelemelere, denetimlere göz attığımızda, Hükûmetin burada yapmış olduğu, istediği bu düzenlemenin o kadar masum bir düzenleme olmadığını söyleyebilirim. Bunun doğru olmadığını düşünüyoruz. O nedenle, bu hükmün tasarıdan çıkarılması ve mevcut hükmün muhafaza edilmesi gerektiğini öneriyoruz, önergemiz bu doğrultudadır. Takdirlerinize sunuyorum.

Konuşmamı da burada bitirirken hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Çerçeve 11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde dört adet önerge vardır, önce geliş sıralarına göre okutup aykırılıklarına göre işleme alacağım.

...

Diğer önergeyi okutuyorum:

T.B.M.M. Başkanlığı'na

Görüşülmekte olan 463 sıra sayılı yasa tasarısının 12. maddesinin 5. bendinden sonra gelmek üzere 6 bend olarak aşağıdaki ifadenin eklenmesini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Malatya

6) Nüfusu 10 binin altında kalan Belediyelerin 31.12.2009 tarihi itibariyle oluşmuş, vergi, sigorta ve elektrik borçları faizsiz olarak 20 yıla yayılarak, her ay tahsil edilir.

BAŞKAN – Sayın Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Hükûmet?

DEVLET BAKANİ FARUK NAFİZ ÖZAK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Hamzaçebi konuşacak.

BAŞKAN – Mehmet Akif Hamzaçebi, Trabzon Milletvekili, önerge üzerinde söz istemişlerdir; buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu önergeyle, nüfusu fazla olmayan ama buna karşılık bütçe imkânları da son derece kısıtlı olan belediyelerimizin borçlarının belli bir vadeye yayılmak suretiyle tahsil edilmesini öngörüyoruz. Biraz daha bu belediyelerin mali yönden desteklenmesini öneriyoruz.

Madde üzerinde asıl durmak istediğim konu ise şudur: Birazdan bir önerge, iktidar partisi grup başkan vekilinin imzasını taşıyan bir önerge okunacak, kabul edileceğini sanıyorum. Bu önerge, iktidar partisinin imzalarını taşıyan önerge, Ankara Büyükşehir Belediyesine olağanüstü bir kolaylık sağlayan bir önergedir. Hükûmet tasarısında yok, Plan ve Bütçe Komisyonu metninde yok ama buraya son dakika, gecenin bu vaktinde getirilen bu önergeyle Ankara Büyükşehir Belediyesine olağanüstü bir kolaylık sağlanmaktadır. Önerge “Ankara Büyükşehir Belediyesi” demiyor tabii ki ama diyor ki: “1 Mart 2010 tarihinden önce hazinece verilen garantilerden veya ikrazen kullanılan kredilerden kaynaklanan borçlar nedeniyle de en fazla yüzde 40 oranında kesinti yapılabilir belediyelere verilen vergi geliri paylarından.”

Şimdi, Ankara Büyükşehir Belediyesi, vergi borcunu ödememe konusunda tescilli bir belediyedir. Bugüne kadar vergi borcunu ödememiştir, hükûmetler hiçbir şey yapmamıştır, yapamamıştır. Başka belediyelerin gırtlığına sarılan Hükûmet, Ankara Büyükşehir Belediyesine sıra gelince “Al, EGO dağıtım özelleştirmesini sen yap, bununla vergi borcunun bir kısmını ödersin. Yapamadın mı; önemli değil, biz yine tahsil etmeyiz senden, gaz borcunu da tahsil etmeyiniz, vergi borcunu da tahsil etmeyiz.” Anlayış budur.

Bakın, Ankara Büyükşehir Belediyesinin bugün 4,6 milyar TL'lik bir borcu vardır Hazine Müsteşarlığının rakamlarına göre. Bu borcun 2,6 milyar TL'sinin vadesi geçmiştir ama Hükümet hiçbir şey yapmamaktadır. Tam tersine, getirilen bu önergeyle Ankara Belediyesine, Hükümet "Yürü ya kulum!" demektedir. Hiçbir şekilde borçlarını ödemeyecektir. Onun ödemediği gaz borcu nedeniyle elektrik şirketleri elektrik fiyatlarına zam yapacaktır. Bu zammın faturası halka çıkacaktır, dar gelirli vatandaşa çıkacaktır. Biraz önce maaşına 60 lira zam yaptığımız emekliye çıkacaktır ama Ankara Büyükşehir Belediyesi borçlarını ödememekte direnecektir, Hükümet de bu direnişe destek verecektir. Bu, adalet değildir değerli arkadaşlar.

Bakın, diğer belediyelerin 1 Mart 2010 tarihinden sonraki borçları için yüzde 40'la sınırlanan bir kesinti oranı da yok. 1/3/2010 tarihinden sonraki borçlar için bütün belediyelerden kalan yüzde 60 oranında kesinti yapabilecektir Hükümet, Maliye Bakanlığı. 1/3/2010 öncesi borçları için belediyenin vergi geliri payından yüzde 40'ı kesen Hükümet, kalan yüzde 60'ı da 1 Mart 2000 sonrası borçları için kesebilecektir, bu kesintilerden muaf tutulan bir belediye ise Ankara Büyükşehir Belediyesidir eğer bu önerge, Sayın Nurettin Canikli'nin önergesi biraz sonra Genel Kurul tarafından kabul edilirse.

Ben bu uyarıyı yapmayı bir görev sayıyorum. Bu önergenin, iktidar partisi önergesinin kabul edilmemesini diliyorum. Bunun yanında, bizim mütevazî, nüfusu on binin altında olan belediyelerin borçlarının da bir makul ödeme süresine, ödeme takvimine bağlanması önergesini de takdirinize sunuyorum. Bir yanda 4,6 milyar TL'lik borcu kesmeyelim, Ankara Büyükşehir Belediyesi bunu ödemesin, bunu daha düşük oranlarda keselim önergesi, bir yanda da nüfusu on binin altında kalan belediyelerin borçlarının yirmi yıl vadeye yayılması. Bunun herhâlde getirisi, bütçeye yükü Ankara Büyükşehir Belediyesinin borcunun onda 1'i kadar bile değildir. Takdirlerinize sunuyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Geçici madde 1'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici madde 2 üzerinde dört adet önerge vardır. Önergeleri geliş sırasına göre okutup aykırılıklarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

...

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tasarı'nın çerçeve 13 üncü maddesinde yer alan Geçici 2. maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

M. Akif Hamzaçebi

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Bülent Baratalı

Trabzon

Malatya

İzmir

Ali İhsan Köktürk

Turgut Dibek

İsa Gök

Zonguldak

Kırklareli

Mersin

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet katılıyor mu?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, ben konuşacağım.

BAŞKAN – Trabzon Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi önerge üzerinde söz istemişlerdir.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce, Sayın Maliye Bakanının açıklamalarını dinledim. Ben, Ankara Büyükşehir Belediyesinin borçlarına ilişkin olarak hazine raporundan rakamları sizlerin dikkatine sunmak istiyorum.

Hazinenin 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde yerel yönetimlerden vadesi geçmiş 7,2 milyar TL alacağı bulunmaktadır. Bu 7,2 milyar TL'lik alacağın tek başına 4,2 milyar TL'si, yani yüzde 58'i Ankara Büyükşehir Belediyesine, EGO'ya ve ASKİ'ye aittir. Birinci olarak bunu tespit edelim. Ankara Büyükşehir Belediyesi bugüne kadar bu borçlarını ödememiştir, ödememektedir ve ödeme niyeti yoktur. Bugüne kadar açık bir şekilde Hükümet tarafından kollarını açmıştır. Birinci olarak benim ifade etmek istediğim husus budur. Bu önerge gündeme geldiğinde yine son dakika önergesi olarak bu çerçevede bunu belirtme ihtiyacı duydum.

Hazine garantili dış borç stokuna ilişkin olarak Sayın Bakan bilgi verdiler. Yani vadesi gelmemiş hazine alacaklarına ilişkin olarak bu düzenlemenin yapıldığını ifade etti. Bu çerçevede hazinenin 1,1 milyar dolarlık bir alacağı var, bir alacak stoku var. Bunun henüz vadesi gelmiş değil ama vadesi geldiği hâlde ödemeyen olursa ondan yapılacak kesintiye ilişkin olarak yüzde 40'lık bir sınır getirdiklerini ifade ettiler ama benim biraz önce söylediğim, Ankara Büyükşehir Belediyesinin toplam yerel yönetim borçları içerisindeki 4,2 milyar TL'lik borcu durmaktadır. Bugüne kadar bunun tahsilatı gerçekleşmemiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesine gaz dağıtım ihalesi verilmiştir, bunun parası kendisine hediye edilmiştir. Onu da yüzüne gözüne bulaştırmış, becerememiştir, garip ihaleler yapılmıştır, süre verilmiştir alan kişiye, yargıya gitmiştir. Tuhaf bir şekilde kamuoyundan gizli bir iş yapılmıştır. Hâlâ o ihalenin ne olduğunu da kimse bilmemektedir, Sayın Maliye Bakanı bilgi verirse mutlu olurum. Şimdi, bütün belediyelerden bu kadar ciddi bir kesinti yapılması bu hükümlerle sağlanırken... Ankara Büyükşehir Belediyesini örnek veriyorum, çünkü kamuya, hazineye olan yerel yönetim borçları içerisinde yüzde 58'lik bir paya sahip Ankara Büyükşehir Belediyesi. Yoksa, Ankara Büyükşehir Belediyesi iktidar partisinden diye bu örneği veriyor değilim. 7,2 milyar TL'lik hazine alacağının tek başına yüzde 58'inin tarafı Ankara Büyükşehir Belediyesiyse, bizim getirilen bu hükmü bu belediye çerçevesinde tartışmamız kadar doğal bir şey olamaz. Onun bu borçlarını yüzde 40'lık sınır içine oturtup yüzde 40'ın dışında ondan hiçbir kesinti yapmazken, ufak tefek borçları için -Ankara Büyükşehir Belediyesiyle kıyas kabul edilmeyecek düzeydeki belediye borçları için- onun zaten kısıtlı olan bütçesinin yüzde 40'ını alıp götürmek hakkaniyete uygun değildir.

Benim ifade etmek istediğim anlayış budur. Bunu dikkatinize sunmak için söz aldım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi gereğince tasarının aleyhinde söz isteyen Akif Hamzaçebi, Trabzon Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının görüşmelerini bitirdik. Öncelikle tasarının hayırlı olmasını diliyorum.

Daha önceki konuşmalarımın birinde ifade ettiğim gibi, tasarının öne çıkan üç düzenlemesi var. Birincisi: SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin maaşlarına yapılan zam, 60 lira, baz alınmak suretiyle 105 liraya kadar, belki bir miktar daha üstüne kadar çıkan bir artış söz konusu. İkinci olarak: 5084 sayılı Teşvik Kanunu bağlamında uygulaması 31 Aralık 2009 tarihinde sona eren teşviklerden sigorta primi işveren hissesinin hazinece karşılanması teşvikinin 2002 yılı sonuna kadar uzatılması. Üçüncü önemli düzenleme de: Emekli maaşlarına yapılan zammın finansmanını sağlamak amacıyla -kısmen sağlamak amacıyla- bankaların harçlarına yapılan zam ve yeni birtakım harçların getirilmesi.

Şimdi, maaş artışları, emekli maaş artışları her zaman tartışma konusu olur. Muhalefet bu artışları yetersiz bulur. İktidar da "Efendim, elimizdeki imkânlar ancak budur. Şu an ancak bunu verebiliyoruz, imkân olsaydı daha fazla verebilirdik." der. Bugün de farklı bir tabloya tanık olmadık, gerek iktidar partisi sözcüleri gerekse Sayın Maliye Bakanı bu açıklamalarda bulundular.

Şimdi, problem şurada: Adalet ve Kalkınma Partisi 2002 sonunda iktidar olduğundan bu yana bütçenin gelir tarafını iyileştirmek için herhangi bir önlem almış mıdır? Bir kere, buna bakalım. Bakın, bütçenin gelir tarafında 2002'den bu yana iyiye gidiş yoktur, kötüye gidiş vardır. Rakam verdim. Bütçe gelirlerinin 2002 yılı gayrisafi yurt içi hasılasına oranı yüzde 22,7'dir. Aynı bazla, aynı gelir kalemleriyle 2010 yılı rakamı yüzde 21,7'dir. Yani, bütçenin gelir performansı kötüye gitmiş, 1 puan azalmış. 1 puanın tutarı 10 milyar TL'dir 2010 yılı rakamıyla. Eğer Hükûmet 2002 gelir performansını 2010 yılında tutturmuş olsaydı, bugün kasasında 10 milyar TL fazla parası olacaktı. Bir kere, bu tarafını ihmal etmiş, bütçenin gelir tarafını kötüleştirilmiş -2004, 2005, 2006'da bir çaba görüyoruz, ondan sonra iyice bir kötüleşme var- kötüye gitmiş, harcamalarını, özellikle personel harcamasını, emekli maaşlarını kısmaya başlamış. Enflasyona kıyasla yapılan artışları ortaya koymak gerçekçi değil. Öyle olsaydı, memurlara enflasyon kadar zam vermezsiniz.

Şimdi, biz emekli maaşlarına yapılan zammı beğenmiyoruz değil, yetersiz buluyoruz. 60 lira da tabii ki bir emekli vatandaşımız için bir imkândır, onu da küçümsemiyoruz ama bunun yeterli olmadığını söylüyoruz. 2009 yılında elektrik fiyatlarına

yapılan zamları hatırlayın, ulaşım araçlarına belediyelerin yaptığı zamları hatırlayın. İstanbul'da metrobüsün fiyatı 1,5 liradan 2 liraya çıktı, yüzde 33 zam. Bakın, bir yılda elektrik zammı aşağı yukarı yüzde 70'lerdedir. Bunların dar gelirliliğine giren emekli bütçesi içindeki büyüklüğünü düşündüğünüzde bunun ne kadar önemli olduğunu göreceksiniz. Dolayısıyla, bu zammın yeterli olmadığını ifade ediyoruz. Tasarı bu açıdan son derece yetersiz kalmıştır.

Yine, 1 milyon 800 bin Emekli Sandığı emeklisi bu kapsama dâhil edilmemiştir, bunu da yine eksik buluyoruz.

Teşvik konusunda söyleyeceğim şudur: Tabii ki işveren sigorta priminin işveren hissesinin yüzde 80'inin hazinece karşılanması, desteğinin uzatılması olumludur, olumlu bir adımdır. Ancak elektrik fiyatlarındaki artışı dikkate aldığımızda enerji desteğinin de benzer şekilde 2012 yılı sonuna kadar uzatılması uygun olurdu. Şimdi sorun, bu kriz sürecinde mevcut işletmelerin ayakta kalma sorunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi lütfen tamamlayınız.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Dolayısıyla enerji desteği en az sigorta primi desteği kadar önemlidir. Bunu da son derece önemsiyoruz. Bunun olmayışını yine tasarının önemli bir eksikliği olarak görüyoruz.

İş gücü uygulamalarında, iş gücü programı uygulamalarının denetimlerindeki denetim kurulunda işçi ve işveren temsilcilerinin var olduğu düzenlemenin bugün yürürlükten kaldırılıyor olmasını yine bu tasarının önemli bir eksikliği olarak görüyoruz.

Vergilendirmede, bankalara getirilen harçlar konusundaki vergilendirmede vergide adalet ilkelerine uyulmamış olmasını yine bu tasarıda bir eksiklik olarak görüyoruz ama Türkiye'nin önündeki ana problem bütçenin harcama tarafı artarken gelir tarafındaki artışın olmamasıdır. Hükûmetin elinde çok güçlü bir Gelir İdaresi olmasına rağmen maalesef politika yönündeki, alanındaki zayıflık bu performansı olumsuz etkilemektedir.

Bu vesileyle sözlerimi burada bitiriyorum, tasarının yine bu eksikliklere karşın hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

Tasarının görüşmeleri tamamlanmıştır.